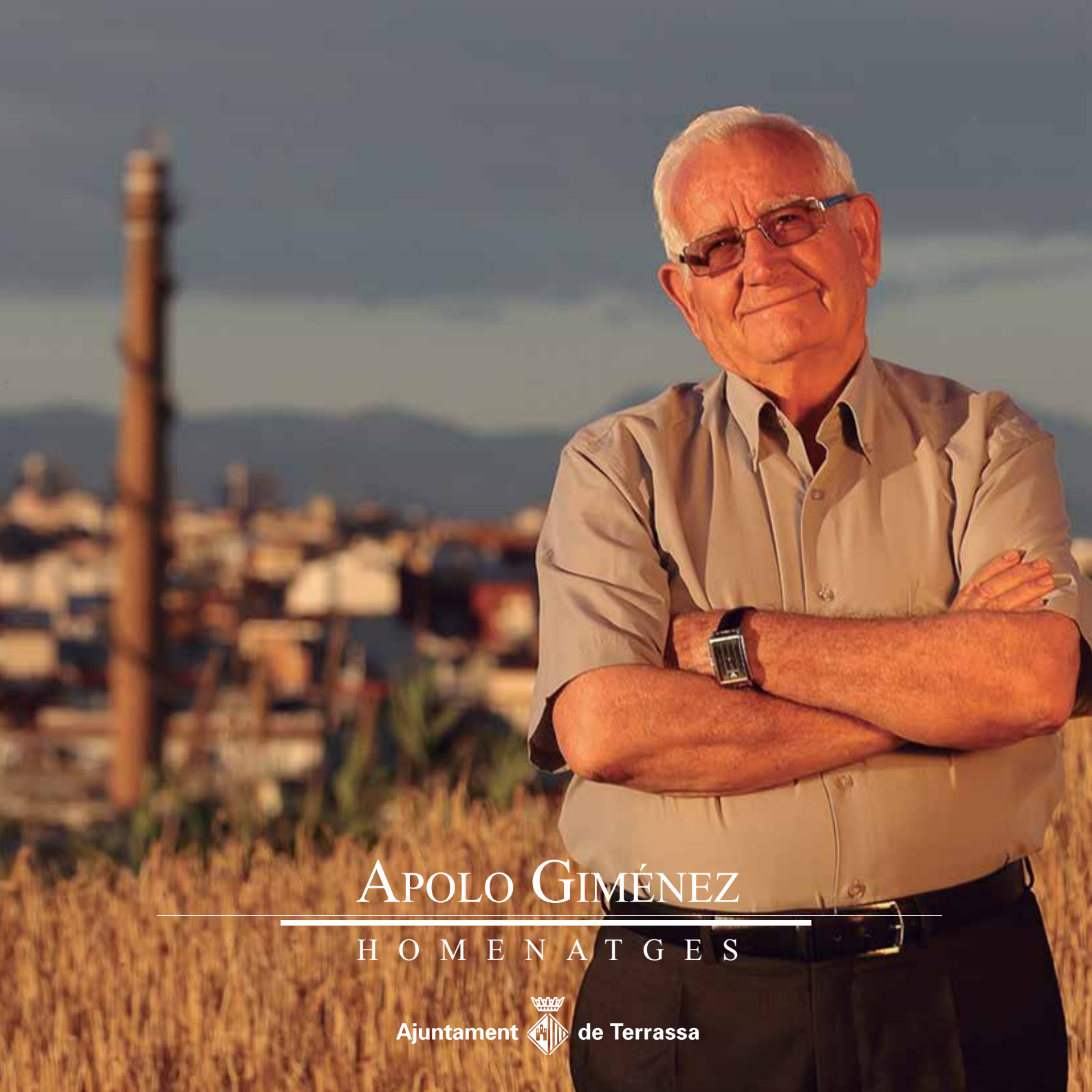

APOLO GIMÉNEZ

H O M E N A T G E S

Ajuntament

de Terrassa

L'Excm. i Molt Il·ltre. Ajuntament de Terrassa, en sessió plenària celebrada el dia 27 de juny del 2013, acordà concedir la Medalla d'Honor de la Ciutat a

Apolo Giménez García

en reconeixement a la seva trajectòria com a lluitador per les llibertats i com a membre destacat del moviment associatiu veïnal compromès amb els interessos col·lectius de la nostra ciutat.

Terrassa, 24 de setembre del 2013

Una llarga lluita per la llibertat, la dignitat i la justícia social

Apolo Giménez s'ha guanyat a pols l'afecte, l'amistat i el respecte de moltíssimes persones. En la dictadura i en la democràcia, ell s'ha mantingut ferm i incansable en la seva lluita per la llibertat i la justícia social, per la dignitat, per construir uns barris i una ciutat millors. Ho ha fet sempre al costat dels altres, donant exemple, amb coherència i amb optimisme. L'homenatge que li retem, expressa l'agraïment ciutadà per una trajectòria neta i clara al servei de la gent.

Queda molt lluny, certament, aquella ciutat amb carrers sense asfaltar, amb subministraments molt deficients, sense parcs ni arbres, sense serveis. I sense llibertat, no ho oblidem. En aquelles circumstàncies tan difícils, moltes persones com l'Apolo Giménez es van comprometre i es van arriscar per emprendre la seva lluita. En el paisatge de la Terrassa del 2013 es veuen les empremtes deixades per lluitadors generosos com l'Apolo Giménez: centres cívics, escoles, biblioteques, jardins... És just que els reconeguem el llegat que han deixat al servei de tota la ciutat i que fa anys que gaudim totes i tots nosaltres: Terrassa és tan diferent que fins i tot ens costa reconèixer-nos en les dures imatges en blanc i negre que reflecteixen aquella ciutat problemàtica i desestructurada.

Hi ha també, però, un llegat immaterial encara més important: els valors i les esperances que representen persones com l'Apolo Giménez. En temps com els actuals, plens de dificultats i de reptes, aquests valors ens donen una lliçó decisiva: si ells i elles van aconseguir vèncer en el seu combat i superar totes les barreres, nosaltres també podem millorar la vida, preservar el benestar i la justícia que tant han costat de guanyar i anar més enllà per construir una ciutat i una societat que estigui a l'alçada dels nostres somnis.

Jordi Ballart i Pastor

Alcalde de Terrassa

APOLO GIMÉNEZ: L'HERÈNCIA D'UNES IDEES

Si alguna cosa ha marcat més que cap altra la vida d'Apolo Giménez han estat les idees polítiques a les quals sempre ha estat fidel i que va heretar dels seus pares. D'un pare que no va conèixer (tenia tot just tres mesos quan es van veure per darrera vegada) i que va morir a la guerra defensant la República i d'una mare humiliada públicament pels feixistes i empresonada. Sense oblidar un bateig forçós als nou anys, amb canvi de nom inclòs. I tot plegat, presidit per una repressió ferotge per part dels vencedors. Aquestes experiències l'acompanyaran sempre, provocant que la rebel·lió contra la injustícia i la lluita per un món millor estiguin presents de manera constant al llarg de la seva vida.

Una vida que comença l'any 1937, en plena Guerra Civil, a Baza (Granada) on la seva família s'instal·la quan les tropes franquistes ocupen Granada, on estava destinat el seu pare. L'Apolo és, doncs, un nen de la guerra. El seu pare, Eduardo Giménez, d'ofici sabater, s'ha incorporat com a voluntari a l'exèrcit de la República, del qual serà tinent, i, als tres mesos d'haver nascut l'Apolo, és destinat a Madrid. Ja no el tornaran a veure. Després de Madrid, és enviat al front de Terol i, finalment, a Catalunya, on morirà en combat.

La mare, d'origen molt humil, que no sap ni llegir ni escriure, no rep notícies del seu marit i des de Baza es desplaça al seu poble d'origen, Campillo de Are-

nas (Jaén), amb els quatre fills (tres nenes i l'Apolo). I allà, quan els franquistes ocupen el poble, encara en guerra, la detindran com a dona de roig i serà apallissada i humiliada públicament. Com a escarni, li tallen el cabell al zero i li col·loquen un ridícul llacet al cap. La passen amb aquesta fila pels carrers del poble i finalment la tanquen a la presó de Jaén. Els fills queden sols i una tia es fa càrrec de l'Apolo.

En sortir de la presó, la mare, encara sense notícies del marit (fins i tot, mantenia encara l'esperança que hagués pogut passar a França i que en algun moment en sabria alguna cosa), amb quatre criatures, sense mitjans econòmics, ha de recórrer a "l'estraperlo" per subsistir. Aquesta situació es veu agreujada per una persecució política, com ho demostra el fet que es prohibeix als nens assistir a l'escola si no són batejats. La mare, en principi, es manté ferma en la decisió que havien pres ella i el seu marit, però, al capdavant, veient els nens créixer sense estudis, accepta que siguin batejats. Es produeix aleshores una cerimònia espectacular, oficiada pel mateix bisbe de Jaén, i en la qual la presidenta d'Acción Católica exerceix de madrina. Una cerimònia presentada com una victòria dels vencedors sobre els vençuts. Un bateig en el qual no se li posa el nom que els seus pares li havien donat en néixer, Apolo, amb l'argument que no és un nom cristià. Se li imposa el nom d'Eduardo, per ser el nom del pare. Però aquest no serà el primer canvi de nom. En vindran d'altres...

*Apolo participant
en un acte electoral
del PSUC, el 1979,
junt amb Gregorio
López Raimundo i
Domènec Martínez*

L'Apolo ja pot, doncs, anar a l'escola. Té nou anys i moltes ganes d'aprendre, però només hi assistirà un curs. Als deu anys, per necessitats econòmiques familiars, es posa a treballar com a porquer en un "cortijo" on també treballa el seu oncle. Però, a la nit, a casa, una mestra republicana li dona classes de cultura general, la qual cosa impedirà que creixi analfabet. L'Apolo recordarà sempre amb afecte aquella mestra com una de les primeres expressions de solidaritat que anirà trobant al llarg de la seva vida.

Treballa només pel menjar fins als setze anys, quan marxa a Alacant, on viu una tia seva, a treballar en una fàbrica de cordes de cànem. Al cap d'un any, torna a Campillo de Arenas on la situació familiar continua essent molt precària i l'Apolo, ara batejat per l'Església com Eduardo, està decidit a ser un més dels qui marxen cap a Catalunya; com tants andalusos, veu Catalunya com la esperança d'un futur millor i, a més, a Terrassa ja hi viu i treballa un germà de la mare. Però la mare no ho veu clar i l'atura. Som al 1951 i la gran vaga de tramvies i les vagues obreres que la seguiran fan pensar a la mare que el moment no és el millor

per a traslladar-s'hi. Finalment, tres anys després, la mare decideix que tota la família emprengui l'aventura i se'n van a Catalunya, a Terrassa, on s'instal·len i es converteixen en uns terrassencs més. Uns terrassencs més dins l'onada de milers i milers d'immigrants que seran determinants per al desenvolupament econòmic i social de la ciutat. La vida de l'Apolo pren, des d'aquell moment, un rumb definitiu. A partir d'aleshores, i ja per sempre, és un ciutadà de Terrassa.

Terrassa és, en aquells anys, una de les localitats catalanes que reben més immigrants: té feina per a tothom. Però és una ciutat amb moltes mancances: amb l'Ajuntament lluny dels ciutadans, amb uns barris perifèrics construïts a cop de voluntat dels immigrants que els habiten, sense infraestructures ni serveis, sense el més imprescindible per viure. L'Estació del Nord veu desembarcar cada dia nous immigrants que omplen les fàbriques que marquen el ritme de la ciutat a canvi de salaris minsos i llargues jornades laborals i que s'instal·len en condicions molt precàries a la perifèria. Terrassa creix en tots els sentits i a poc a poc, amb la participació decisiva d'aquests immigrants, va

convertint-se en una gran ciutat. Una ciutat que esdevindrà punt de referència de lluites socials, de moviments veïnals, d'organització obrera i democràtica. L'Apolo s'incorpora immediatament a aquesta lluita, i ja no la deixarà mai.

Tan aviat arriba a Terrassa, amb disset anys, treballa descarregant carbó a l'Estació del Nord per 0'25 cèntims al dia. Després troba feina de pagès a Castellbisbal, en unes condicions que l'Apolo recorda com a molt dolentes. Abandona la feina de pagès i entra a treballar al ram típic de Terrassa: el tèxtil, en concret a l'empresa Humet Hnos. A la fàbrica comença una vida laboral en la qual sempre està present l'esforç per millorar les condicions de treball, iniciant una activitat sindical presidida per una combinació de fermesa reivindicativa i d'una gran capacitat de negociació per arribar a acords.

Després treballa a diverses empreses fins que l'any 1970 entra a la Condiesel, de Sant Cugat del Vallès, on romandrà fins a la jubilació i on desenvolupa una intensa activitat sindical, formant part durant molt de temps del Comitè d'Empresa. També participa en la direcció de CCOO de Sant Cugat i en el sindicat del Metall d'aquest sindicat.

Paral·lelament a aquesta activitat laboral, l'Apolo desenvolupa una intensa activitat política. Des que arriba a Terrassa busca posar-se en contacte amb l'organització del PSUC, que en aquells temps començava a ser activa a la ciutat. Malgrat que la por, la repressió i l'estricta clandestinitat feien difícil estendre la xarxa organitzati-

va, aquesta creixia a través de nuclis compartimentats i restringits connectats amb la direcció de Barcelona i basats en els contactes personals en cadena. L'Apolo s'integra, el 1955, a l'organització juvenil del PSUC a través d'un paísà del seu poble, Luis Vega, i ja no deixarà mai de formar part d'aquest partit. Repartir "octavillas" o publicacions com ara Treball, Mundo Obrero, Nous Horitzons, imprimir materials de propaganda, organit-

zar vagues per reclamar millors condicions de treball, participar en manifestacions de protesta, establir contactes per anar ampliant l'organització, etc., són activitats quotidianes en la vida de l'Apolo, amb el que això representa d'implicacions personals i familiars, de sacrificis difícils d'entendre avui, quan la negra nit del franquisme queda ja lluny. En la clandestinitat adoptarà el "nom de guerra" de Nilo, un nom més en la seva vida. També serà conegut com "el chico de la bicicleta" perquè sempre repartia la propaganda que imprimia a casa en una bici. Ell reconeix que va tenir molta sort i que una sola vegada serà detingut i portat a la caserna de la Guàrdia Civil, però altres vegades patirà les conseqüències d'enfrontar-se amb la policia, com una vegada que haurà d'es-

tar deu dies immobilitzat degut a la pallissa que rebrà en una concentració obrera.

El 1958 ha de fer la "mili" i, en formalitzar la documentació pertinent, se li comunica que el seu nom no és ni Apolo ni Eduardo, sinó Cayetano. Després de la lògica sorpresa, s'acaba esbrinant que, en no reconèixer el nom d'Apolo en el santoral catòlic, el jutjat de Baza l'havia inscrit amb el nom del sant del dia del naixement, Ca-

Apolo i Carmen el 1958, quan encara no s'havien casat. Ell tenia 22 anys, ella 17

yetano, sense que ningú altre ho sabés. Quan el bategen a Campillo de Arenas amb el nom d'Eduardo, l'església no ho comunica oficialment al jutjat de Baza en el qual continua inscrit com Cayetano, de la qual cosa l'Apolo s'assabenta a Terrassa el 1958. No serà fins la seva jubilació quan recuperarà oficialment el seu nom autèntic: Apolo. Apolo, Eduardo, Cayetano, Nilo... molts noms per una sola vida.

El 1957 coneix Carmen Bellaescusa, que serà la companya de la seva vida i que molt aviat compartirà la lluita clandestina. Es casen el 1962 i junts continuen avui amb els ideals de sempre. La família es completa amb tres filles: l'Hortènsia, la Camèlia i la Sònia. L'Apolo sempre diu que sense la Carmen no hagués pogut fer tot el que va fer i que la seva militància i suport van ser decisius per poder desenvolupar la seva vida de compromís polític i social.

Són anys de creixement de l'activitat antifrancista en general, i del PSUC en particular. Noves generacions s'incorporen a la lluita, i la creació de les CCOO significa un gran salt endavant en aquest sentit. L'Apolo participa activament en aquesta lluita. S'afilia a les JOC (Joventuts Obreres Catòliques), on coneix Ramon Puiggròs, amb qui tota la vida mantindrà una gran amistat, i on entra en contacte amb companyes i companys amb qui comparteix lluites i ideals, i dels que guardarà sempre un gran record. L'Apolo va estenent les seves activitats i responsabilitats, participant en totes les accions convocades a la ciutat com la famosa manifestació de les bicicletes, l'any 1956, contra els impostos que volia imposar l'Ajuntament a aquests vehicles, o com la manifestació del Primer de Maig de 1957, la propaganda per a la qual, uns dies abans, havia omplert la ciutat. També participa en l'organització i realització de la històrica manifestació del 27 d'octubre de 1967, convocada per CCOO, en la qual durant hores centenars de ciutadans van ocupar la part baixa de la Rambla d'Ègara fent retrocedir les forces policials que van utilitzar armes de foc per reprimir-la i que van haver de reclamar reforços policials de Barcelona per acabar amb la protesta.

L'Apolo s'implica cada cop més en les activitats contra la Dictadura fins a arribar a desenvolupar perilloses tasques clandestines. Així, com a responsable d'un aparell de propaganda del PSUC, amagava la màquina impressora darrera d'una paret falsa en el menjador de casa seva, paret que, cada cop que havia d'imprimir propaganda, tirava a terra i després tornava a aixecar i a pintar, sempre amb l'ajut de la Carmen.

Terrassa és coneguda en aquells temps com "Terrassa la roja" i es constitueix en un punt de referència en la lluita contra la dictadura i per les reivindicacions obreres. L'Apolo, i moltes i molts com ell, van contribuir a fer de Terrassa un bastió democràtic, a costa, però, de molts sacrificis personals. A partir dels anys setanta, més i més ciutadanes i ciutadans s'incorporen als moviments democràtics construint un ampli ventall que trobarà en l'Assemblea de Catalunya el marc unitari adient per iniciar el procés de transició cap a les llibertats. L'Apolo, a més de la seva activitat clandestina en el PSUC i en les CCOO, treballa de valent en el si de l'Assemblea Democràtica de Terrassa integrada en l'Assemblea de Catalunya. Paral·lelament a aquesta intensa activitat política, cal destacar en la vida d'aquest terrassenc d'adopció la seva total dedicació a fer de Terrassa una ciutat més habitable, participant en el moviment veïnal que impulsarà les primeres associacions de veïns fins a convertir-les en instrument per transformar la ciutat. En aquest sentit, dedicarà una part important del seu temps a millorar el seu barri, la Maurina, del qual serà vint-i-tres anys president de l'AV i dotze, president del Casal de la Gent Gran.

S'integra en un grup d'homes i dones del barri, de diferents ideologies, i que ell defineix com a fantàstics, idealistes i amb un sentit molt clar de la justícia social, i es llencen a reivindicar, per tots els mitjans possibles, xarxes de clavegueram, enllumenat, escola en el barri, la urbanització de l'avinguda d'Àngel Sallent, l'asfalt dels carrers, etc. Sempre guardarà un gran record d'aquella gent que, segons ell, va fer més humana l'existència dels veïns del barri i que donaven dia a dia una lliçó de solidaritat admirable.

Són anys de gran activitat en tots els sentits: la ciutat és un espai de lluita obrera i democràtica, els barris bullen de moviments reivindicatius i cada vegada més sectors s'incorporen a la lluita per aconseguir la democràcia. La fi de la dictadura comença a aparèixer en l'horitzó. L'Apolo participa en aquesta etapa apassionant de la Transició amb una activitat frenètica, contribuint, junt amb tantes i tants, a la construcció de la Terrassa democràtica. Les primeres campanyes electorals fan de la ciutat una festa de llibertat i amb el primer Ajuntament democràtic Terrassa es disposa a iniciar la seva transformació. L'Apolo participarà en aquest esforç col·lectiu des de l'Associació de Veïns de la Maurina, des de la Federació d'Associacions de Veïns, des del PSUC, des del sindicat CCOO, des del càrrec de regidor, treballant en el si de la Comissió Municipal d'Urbanisme, etc.

En la nova etapa política abandona la clandestinitat i continua, ara obertament, la seva militància al PSUC. Col·labora en el naixement i desenvolupament d'Iniciativa per Catalunya, en la qual milita actualment, i no abandona cap dels seus compromisos socials i polítics. Al mateix temps no deixa d'esmerçar esforços per millorar les condicions de vida del seu barri, la Maurina. I es convertirà, per als seus habitants, en punt de referència a l'hora de cercar solucions a qualsevol

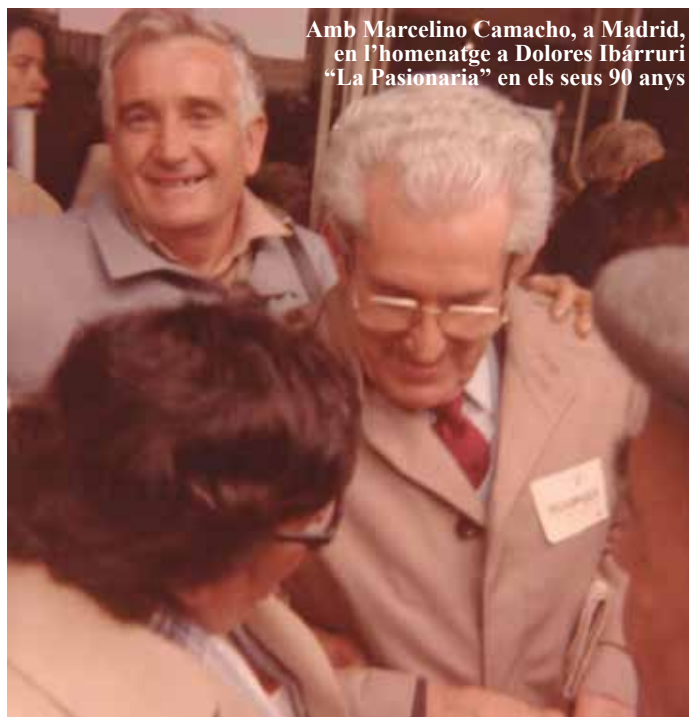
problema. Tindrà la satisfacció d'inaugurar obres i instal·lacions llargament reivindicades pel barri com el Poliesportiu, el Centre Cívic, el Casal de la Gent Gran, el Parc de Desinfecció, etc. Tot plegat li permet contemplar avui, amb satisfacció, la realitat d'una Maurina

que no té res a veure amb aquell paratge on es va instal·lar en arribar a Terrassa. Gràcies a tantes persones com ell, Terrassa ha arribat a ser una ciutat que s'ha fet habitable fins a esdevenir una ciutat per a les persones.

I avui, als setanta-sis anys, i després de passar el testimoni de la direcció de l'AV a les noves generacions, rep, entre altres mostres de reconeixement i afecte, els homenatges del sindicat de CCOO, del Casal de la Gent Gran, dels companys de la Condiesel, etc. i continua lligat als problemes del barri i la seva gent.

No abandona el compromís amb la ciutat, tot formant part del Consell Municipal de la Gent Gran, i està present activament en tots els moviments ciutadans, com ho ha estat sempre al llarg de la seva vida. Una vida dedicada al barri, a la ciutat i a la fàbrica, treballant sempre per l'entesa dels ciutadans i per millorar les seves condicions de vida i treball. Una vida dedicada a aconseguir un món, com deia el poeta, de pa i roses per a tothom.

Enric Cama
Professor d'Història

Amb Marcelino Camacho, a Madrid, en l'homenatge a Dolores Ibárruri "La Pasionaria" en els seus 90 anys

Cayetano: vam aconseguir moltes coses, perquè no sabíem que era impossible

Vaig arribar al barri de la Maurina l'any 1965. Recordo un barri de cases de construcció molt senzilla, autèntiques barraques. Els serveis eren inexistents i la planificació, nul·la. Recordo el carrer del Duc de Gandia, que tenia una casa construïda al final de carrer. Més tard, l'Ajuntament, en fer la urbanització dels carrers, va decidir fer passar el carrer que empalmava Duc de Gandia amb Franco Condado, (encara veig el senyor que hi vivia i amb el que tantes vegades vàrem anar a l'Ajuntament perquè li donessin una casa, ja que pel mig del seu menjador hi havia de passar un carrer). La plaça de Felip II era el camp de futbol: allà hi desembocaven tots els desaigües de les cases, no hi havia clavegueram, era el lloc més baix del barri. No hi havia llum i sí molts desnivells a tots els carrers.

Jo havia acabat els estudis de Treball Social i estava plena d'il·lusió. A l'escola m'havien ensenyat el que era el treball amb la comunitat, deien que una de les finalitats era millorar les condicions de vida de les persones en tots els seus aspectes: habitatge, educació, salut, economia... El dia que vaig conèixer l'Associació de Veïns i m'hi van fer un lloc, vaig descobrir que tots aquests objectius ja estaven en marxa en aquesta associació i que, a més a més, gaudia de tot el reconeixement del barri, tot i que no estava legalitzada. En recordo uns quants, dels membres de la junta. Antoni Guiu, Francisca Redondo, Antoni Cunill... i sobretot tu, Cayetano.

Sempre t'he vist com un home al que no se li acaba la corda, tens molt clar el sentit de la justícia i quins són els drets que l'administració té l'obligació de garantir. Per tant, la nostra feina era plantejar reivindicacions relatives a la xarxa de clavegueram, la llum, el dret dels nens i nenes a poder gaudir d'una escola al mateix barri, la neteja del barri, etc. Res no ens feia mandra... Les reunions sempre eren, o bé entre setmana, a la nit, o bé dissabte a la tarda o diumenge. Ens trobàvem al local del carrer de Núria, o al mateix carrer on hi havia el problema. Si érem molts, demanàvem el local als Salesians. Fèiem circulars amb una màquina multcopista i després les repartíem pel barri. I si calia, recollíem firmes.

Quantes lluites junts...! **La urbanització de l'avinguda d'Àngel Sallent**, les manifestacions i tallades del trànsit per aconseguir el primer enllumenat, després l'asfalt, els semàfors i els passos de vianants. Per últim, vam lluitar per aconseguir preus i terminis mòdics per pagar les contribucions especials que es van aplicar en aquell carrer. No va ser fàcil... Cada una d'aquestes coses era una nova lluita. **Volien construir un col·lector al carrer de Sant Lluís**, que havia de partir per la meitat el camp de futbol dels Salesians i tots els patis de les cases d'aquest carrer s'havien d'expropiar. Batalla que també vàrem guanyar.

Recordo que els matins de dilluns anàvem al Departament d'Urbanisme de l'Ajuntament amb alguna proposta nova. Val a dir que coincidíem amb el Benito Martínez, que era el President de l'Associació de Veïns de les Arenes, que també feia la seva lluita. Durant aquests anys (abans dels ajuntaments democràtics), recordo que el tinent d'alcalde d'urbanisme era Valerià Argemí. Sempre volíem parlar amb ell

per fer-li arribar més directament la nostra queixa. La veritat és que nosaltres érem insistents, però ell també estava disposat a solucionar els problemes que li plantejàvem.

L'any 1979, amb l'arribada dels ajuntaments democràtics, la meitat de la junta va entrar a l'Ajuntament com a regidor: Antoni Guiu, Francisca Redondo, Antoni Cunill i tu, Cayetano. No ens vàrem relaxar, però sí que teníem molt de guanyat. Durant aquells anys es varen urbanitzar carrers i el barri va anar millorant molt.

M'agrada dir que **vam aconseguir moltes coses perquè no sabíem que era impossible.**

Gràcies, Cayetano. Estic molt contenta d'aquest reconeixement que et fa la ciutat. Te'l mereixes, però, a més d'aquest, sàpigues que tens el meu agraïment més entranyable i que per a mi has estat un mestre.

Moltes gràcies.

M. Assumpció Tobella Marcet

Presidenta d'ALEI (Associació Local d'Entitats per a la Inclusió de Terrassa)

Amic, Company, Camarada...!

Gràcies, gràcies per ser la persona que sempre has estat.

Fa ja molts anys que ets una presència vital en el meu recorregut ètic i polític. Has encarnat de forma fefaent els valors i el compromís que el meu pare, quan jo era molt nena, va esforçar-se a mostrar-me i a identificar tant en els fets públics i privats com en la coherència de les persones. I aquests valors que el meu pare va transmetre'm els has encarnat junt amb molts d'altres, com en Nicolàs Guzman, la Francisca Redondo, en Miquel Núñez, la Cèlia García, o en Gregorio López Raimundo...

En tu he pogut reconèixer molts d'aquells valors a través dels gestos, accions i entrega desinteressada a una causa i uns ideals. Al llarg dels temps has estat capaç d'adaptar-te als nous llenguatges, a les noves formes de lluita, sense que t'allunyessin mai de la defensa de les llibertats individuals i col·lectives dels que tenies més a prop, els teus veïns i veïnes, en les lluites obreres i en el compromís polític, tant des del carrer com en la teva etapa de regidor del PSUC.

La sort de tenir-te tan a prop ha fet que en el meu particular camí hagi pogut aprendre a tocar de peus a terra i aprendre que els drets i les transformacions socials només es conquereixen en el treball i la lluita diària, en la senzillesa del discurs, en la proximitat de la gent, en la responsabilitat del propi compromís

per una causa, per un projecte de vida i de país. Fugint dels discursos grandiloqüents i els gestos arrogants tan habituals en una part important de la nova classe política.

Sempre m'he sentit fascinat per haver estat durant tants anys a prop d'una persona tan planera, propera i tan generosa com tu, sabent que darrere d'aquesta naturalitat s'amagava durant

molts anys un perillós secret, el tenir l'aparell d'impressió i magatzem de propaganda del Partit a Terrassa, en plena dictadura, amagada al menjador de casa teva, en una època que no era gens fàcil i on el risc, la repressió i la pèrdua de llibertat i la penalització a la pròpia família era molt, molt real. Assumir aquesta responsabilitat, tot hi ser una de les persones més joves de la direcció del Partit Socialista Unificat de Catalunya (PSUC) a Terrassa -per això el teu sobrenom "el Chico"-, demostra el teu gran compromís, la teva maduresa política.

Aquest fet demostra el grau de responsabilitat, pressió i perill que això va suposar, només tu i la teva família ho sabeu. I queda clar que sense la complicitat necessària de la teva entranyable companya Carmen no hagués estat possible. Això ens porta al necessari reconeixement de moltes dones que varen compaginar en aquella època la seva lluita política de classe i gènere amb fer possible la militància de molts homes que, com tu, vareu assumir una gran responsabilitat i un gran risc. Aquest és només un petit exemple del teu saber fer, del teu compromís.

Sempre has tingut clar que l'acció política ha d'anar de la mà de la lluita per l'accés a la cultura, a l'educació i a la sanitat de totes les persones, de la defensa dels drets econòmics i socials dels i les treballadores, per les llibertats nacionals, i que la lluita d'ahir per aquestes conquestes socials és avui més vigent que mai.

L'actualitat ens demostra que persones com tu són imprescindibles; aquí podríem reproduir moltes cites de pensadors i pensadores, de poetes, etc, però jo crec que no cal, la literatura ja la coneixem, el que cal és aplicar-la i només prenent com a referència el teu testimoni tindrem, si ho sabem transmetre a les noves generacions, prou força per avançar i transformar la nostra societat.

Amic Cayetano, Apolo, "Chico", que el simbolisme d'aquest reconeixement amb el lliurament de la Medalla de la Ciutat, serveixi de testimoni per a tants i tants amics i camarades que, com tu, ens heu fet créixer, i ens heu fet entendre que la política no es un gest gratuït i que cal recuperar el veritable origen de les paraules i dels gestos, i això només s'aconsegueix amb la pedagogia del compromís de cada dia; com el teu.

Consol Hernández i García

Militant del PSUC i d'ICV

“Cayetano, Cayetanito, nuestro héroe favorito”

Vaig sentir una immensa alegria quan vaig veure publicat que al mestre, company i amic li concedien la Medalla de la Ciutat. Encertadíssima proposta i encertada decisió la de concedir aquest màxim honor de la ciutat a l'incombustible Apolo Giménez. Gràcies a tots i a totes.

Em demanen que faci cinc cèntims de la meua relació amb l'Apolo. Uf! Quina responsabilitat; però, com ell sempre ens encoratja: “pit i collons, Joan!, què si es volen les coses, tot surt”.

Quin personatge, mare meua! Un “paio” del que ho hem après tot. Persona vital en la meua formació i aprenentatge. D'ell voldria destacar **la seva lluita per les llibertats, la generositat, el compromís, la il·lusió, la passió, la solidaritat**. Valors que ens va inculcar i que sempre estaran en el nostre ideari.

Als llunyans anys 80, a un grapat d'adolescents i joves amb un munt d'inquietuds i projectes però sense sostre on realitzar totes aquelles il·lusions, se'ns va aparèixer ell, obrint-nos de bat a bat l'Associació de Veïns i Veïnes de la Maurina i oferint-nos la possibilitat d'aglutinar i sumar esforços per aconseguir tot allò que ens proposéssim.

L'AV ocupava els actuals locals de la Llar de Maria Auxiliadora, dels Salesians de Terrassa, al carrer de Núria. Bona connexió la del moviment veïnal amb l'església, que referma el tarannà obert i dialogant del nostre mestre, company i amic Apolo.

D'aquella troballa en van sortir tot un munt de projectes: Centre d'Esplai la Maurina, ludoteca, centre obert, esplai diari, Grup de Joves de la Maurina, grup d'animació “Toquem el dos”, colla de diables “Minotaures de la Maurina”...

A partir d'aquell moment, alguns de nosaltres vàrem passar a formar part de l'AV. Van ser temps de molta feina, molta reivindicació (Poliesportiu, Centre Cívic, Casal de la Gent Gran, CAP...), molta convivència, però sobretot molta il·lusió i moltes ganes de treballar plegats i plegades per a fer de la Maurina un barri millor, de tothom i per a tothom.

Tots i totes els que vam formar part d'aquests grups no podem més que agrair i felicitar la gran generositat que va tenir amb nosaltres en Cayetano. He escrit Cayetano? o potser hauria de dir Apolo? o potser Eduardo? No foteu que no sabeu la història? Si no la sabeu us convido a que el busqueu i demaneu que us l'expliqui. Història divertida i alhora dramàtica, ben significativa dels temps que li van tocar viure, segrestada la llibertat. Només per sentir la passió i emoció amb la qual explica aquest embolic de noms val la pena escoltar la història.

Felicitats a tota la família, filles, néts, néta i a la seva estimadíssima Carmen.

Una de les millors coses que m'han passat en aquesta vida ha estat conèixer a l'Apolo Giménez. I vull acabar amb el nostre crit de guerra, el que tot el Grup de Joves de La Maurina li cantàvem i cantem amb forta passió i estima per ell:

“Cayetano, Cayetanito, nuestro héroe favorito”

Joan Centelles i Centelles

President de l'Associació de Veïns de la Maurina

Apolo Giménez, President del Casal de Gent Gran de la Maurina

Amb l'Apolo ens vam conèixer el setembre del 1999, arran de la inauguració del Casal de Gent Gran de la Maurina. En aquella època, jo era treballadora social al Casal de Gent Gran de Terrassa Centre i pocs dies abans de l'obertura del centre, em van traslladar a la Maurina. Hi vaig arribar una mica espantada... Els meus “jefes” d'aquella època em van avisar i em van fer cinc cèntims de la persona amb la qual hauria de treballar, colze amb colze, a partir d'aquell moment per aconseguir d'un centre buit de contingut, un centre ple de vida i activitat. La imatge era: vigila, compte!! És una persona molt dura, reivindicativa, lluitadora, t'estarà a sobre... Uf!! Mare meva! Vaig pensar...

Del dia que el vaig conèixer, recordo perfectament la seva mirada penetrant d'ulls clars. Em feia una radiografia, un TAC, valorava si estaria a l'alçada d'ajudar-lo a tirar endavant en aquell projecte personal, que tant i tant li havia costat aconseguir: un espai de lleure i de relació per a la gent gran de la Maurina.

Doncs bé, hem estat dotze anys junts, ell com a president i jo com a directora. Ha estat, sens dubte, una experiència molt enriquidora i emotiva, a nivell professional, però, sobretot, a nivell personal. Vam fer un bon equip, ens complementàvem bé treballant, on no arribava un, arribava l'altre. La relació ha estat sempre afectuosa i de respecte i reconeixement mutu. I si alguna vegada no estàvem d'acord o teníem visions diferents, érem capaços de resoldre-ho i tirar endavant.

A nivell de casals i entitats de gent gran de Terrassa, l'Apolo ha estat un referent i un líder; pioner en les reivindicacions i drets de la gent gran. Una veu forta i segura, que es feia escoltar i respectar allà on anés. He estat una privilegiada! He tingut una sort enorme de compartir aquests anys amb l'Apolo i tot i que quan em va dir que “plegava”, que deixaria el seu càrrec al casal, em va saber molt greu, crec que es mereix finalment “descansar”, deixar la primera fila, les trinxeres i viure per a ell i per a la seva família, la qual estima amb bogeria. Tot i que tots els que el coneixem, sabem perfectament que no parará mai, com ell sempre ha dit “cuando no estoy preso me andan buscando”...

I tot el que he dit de l'Apolo és, també, el sentir dels treballadors del casal. Per a tots ha estat un amic i un referent. La Martina, l'Aurora, l'Eva, la Lúdia, la Glòria, la Montse Palafox, la Montse Toro, l'Adelina, la Pilar, la Yoli, la Patri, l'Asun, la Dolors, la Conxita, la Rosalina, la Maribel, la Montse Gurri, la Minerva, el José i la Núria. Totes i tots et volem felicitar per aquesta Medalla de la Ciutat. Te la mereixes, sí senyor!!! I bé saps, que sempre et portarem al cor. No ens oblidis...

Núria Català

Directora del Casal de Gent Gran de la Maurina

Apolo encapçalant, a la Rambla, la manifestació de l'Assemblea Democràtica de Terrassa, lligada a l'Assemblea de Catalunya, el 10 de setembre de 1976

Apolo, maestro, seguimos tus pasos, tus enseñanzas

Hola Apolo, para mí siempre serás el Cayetano que me enseñó a creer en la política, en la justicia social y a desarrollar un alto grado de compromiso por un mundo mejor; a pensar en los vecinos, en nuestros ciudadanos desde las necesidades de cada momento. Y todo ello con una visión global y un trabajo conjunto, concibiendo el barrio como un todo sin perder de vista su interrelación con la ciudad. Siempre apostando por el futuro y trabajando con un equipo amplio y diverso. Has sido un gran dinamizador social, un agitador vecinal con un profundo criterio político.

¡Maestro! **eres la inspiración** para todos aquellos que nos dedicamos a actividades sociales y solidarias, y nos implicamos en el mundo de los movimientos vecinales. Siempre nos has enseñado que lo importante es el servicio a las personas, los vecinos y vecinas de nuestros barrios. Todos somos vecinos que queremos un barrio mejor, con servicios adecuados, en una ciudad con más justicia social y servicios equitativos, en fin, todos queremos un mundo mejor...

Cayetano, cuando tuve que diseñar un plan de acción y la forma de trabajar en el movimiento vecinal, en mi barrio, Sant Pere Nord, y después en la FAVT, me planteé como lo harías tú, con tu experiencia y tu talento. Como abordarías la tarea en un barrio heterogéneo, diverso y de autoconstrucción como el mío, y como el tuyo, la Maurina; como lograrías una cooperación entre las asociaciones diversas del barrio y conseguirías su complicidad y la de los vecinos en un proyecto de futuro ilusionante, que dinamizara el barrio, le diera cohesión y lo dotara de aquellos servicios que generan acciones y dinámicas inclusivas, como por ejemplo servicios en forma de edificios (Casal de la Gent Grant, biblioteca, campo de fútbol con vestuarios, etc.), de espacios de relación ciudadana (plazas y paseos), otros de carácter social o cultural, etc.

Recuerdo tu capacidad de liderazgo para dinamizar tu barrio. Me acuerdo muy bien de su fiesta mayor; como lograbais montar una de las fiestas mayores de barrio más dinámicas y atractivas, con toda la juventud implicada en ella. Como lograbais generar un equipo de trabajo vecinal, descentralizado, ilusionante, motivado, emotivo y muy comprometido socialmente. Un equipo que trabajaba con un alto grado de compromiso, con pasión, con sentido de la justicia y generador de proyectos e ilusiones. Valores que intentamos aplicar en los proyectos que desarrollamos desde el movimiento vecinal. Y como no, desde todos los sectores sociales y políticos donde trabajamos tus “alumnos y alumnas”.

Me enseñaste, aprendí de ti, a trabajar en los movimientos sociales desde la pluralidad y el respeto a todos y a todas, con una visión pública y acción política inclusiva, desde la heterogeneidad. Contando con todos y todas, y animando a participar a la gente. La opinión de todos y todas cuenta, lo otro son técnicas de organización y gestión. Lo importante es trabajar desde las necesidades de los vecinos en cada momento y contar con ellos, pues son los que saben cuáles son los problemas concretos en cada lugar y momento. Siempre que me planteo temas sociales, entre los puntos de vista a tener en cuenta considero como lo enfocaría Cayetano. Como animaría al grupo y analizaría la cuestión. **Eres el maestro con el que hemos aprendido varios líderes vecinales.** Eres nuestra referencia. Y como puedes ver, procuramos estar a la altura de tus enseñanzas. Y como no, de lo que necesitan nuestros vecinos y vecinas.

Compañero de luchas sociales y políticas, ha sido un placer aprender a tu lado como desarrollar el trabajo social y como asumir el compromiso de la acción política. Y es una satisfacción poder disfrutar y compartir contigo todo lo que hoy estamos realizando.

En estos momentos, tan duros y convulsos, representas un ejemplo de persona comprometida con tus vecinos y vecinas, con tus conciudadanos y los trabajadores. Eres una persona dinámica con capacidad de generar empatía entre amplios sectores para liderar y sobre todo para generar consenso ante proyectos y objetivos. Siempre te he visto alegre y con sentido del humor. Nos faltan Cayetanos y Apolos para dinamizar y liderar los movimientos sociales imprescindibles para transformar la sociedad en un lugar más justo, en un mundo mejor. Un lugar en el que nuestros vecinos puedan vivir, trabajar, atender y educar a sus hijos e hijas, y puedan disfrutar de sus nietos y nietas.

Cayetano ha sido un placer aprender de ti y trabajar en la política a tu lado. Apolo, es una gozada compartir la lucha social por un mundo libre y socialmente justo, donde todos podamos vivir en paz.

Apolo, felicidades por tu reconocimiento. Por tu medalla de la ciudad. Y gracias por ser uno de los nuestros. Por enseñarnos a ser positivos y vivir con ilusión y alegría, disfrutando del trabajo social y político. **¡Que grandes los maestros psuqueros!** Tu lucha continúa. Seguimos tus pasos...

Tu alumno, amigo y compañero de lucha política y social.

Emiliano Martínez

President de l'AV de Sant Pere Nord

President de la Federació d'Associacions de Veïns de Terrassa

L'Apolo que jo he conegut

No sabia dir, exactament, quan va ser el meu primer contacte amb en Cayetano –i deixeu-me que l'anomeni així, encara em costa dir-li Apolo–, però diria que va ser en un viatge amb els Ferrocarrils, els verds, els dels anys seixanta i setanta, quan m'explicava que un dia va estar a punt de trencar amb una sabata una finestra perquè dins del tren s'estaven asfixiant de calor i no es podia obrir. Aleshores vaig saber que estava davant d'una persona amb caràcter, que no s'arrugava davant de res. Devia ser quan ell estava acomiadat de l'empresa; per motius sindicals, no cal dir-ho.

A partir del 1976, quan va reingressar, juntament amb altres acomiadats, la nostra relació va ser molt intensa. Calia construir el sindicat a nivell local i reconstruir-lo a nivell de fàbrica. Ell va ser el primer secretari general de la Unió Local de CCOO de Sant Cugat i a mi em van tocar les feines d'organització. Si no vaig errat, a nivell de fàbrica ens vam repartir, i perdoneu-me l'expressió, la feina de la mateixa manera. Les coses no van ser gens fàcils. Ens va tocar fer sindicalisme en una empresa molt complicada, sindicalment parlant. Però aquesta no és la història que ara vull contar.

Jo no havia arribat al sindicalisme des d'un sentiment de classe, si és que aquesta és la manera de dir-ho, sinó des de la política i des d'un compromís ètic amb el meu entorn per superar la indignitat en la qual ens feia viure el franquisme. D'ell, i d'altres companys entranyables, vaig mamar el sentiment de classe, la necessitat de revoltar-se contra allò que els havia condemnat a viure sota mínims, en condicions on el més bàsic s'havia de guanyar a esgarrapades. Una bona part d'aquests companys, com ell, havien arribat amb l'allau immigratori dels anys cinquanta i seixanta; a mi sempre m'ha agradat recordar que en Cayetano és un mes més català que jo, ja que va arribar a Catalunya un mes abans que jo naixés. Ells em van fer conèixer una realitat que ignorava i que, en certa manera, em semblava impossible. Ho vull recordar avui amb afecte, ara que sembla -o volen que ens ho sembli- que de més enllà de l'Ebre només arriba incomprensió i, fins i tot, animadversió. Em nego a creure-ho. En Cayetano, i d'altres que van agafar les maletes com ell, m'han ensenyat a estimar la pluralitat del pobles hispànics, encara que no sé si amb la mateixa intensitat que ells han estimat, i estimen, Catalunya.

En els moments més intensos de la lluita sindical, i potser per ofendre'l, alguns li deien que semblava el meu pare. Lluny d'empipar-se, treia pit i se sentia orgullós de sentir-ho. Per edat, és més aviat complicat que ho pogués ser, però, en tot cas, sí que ha estat un mestre per a mi. Un mestre de sindicalisme i, per extensió, de la pròpia vida. El seu compromís irrenunciable amb els de baix, amb un desinterès absolut, ha estat una lliçó immarcescible. Estic temptat d'aplicar a en Cayetano allò que deia Brecht, que els que lluiten tota la vida són els imprescindibles, tot i ser cert, prefereixo dir que persones com ell han dignificat la nostra existència, ens han fet sentir més humans. En el meu cas ha estat així. Gràcies Apolo, per ser com ets.

Jordi Casas

Historiador i sindicalista de CCOO

FAMÍLIA

*L'Apolo es mereix finalment
“descansar”, deixar la primera fila,
les trinxeres i viure per a ell
i per a la seva família,
la qual estima amb bogeria*

H O M E N A T G E S

TERRASSA, 24 DE SETEMBRE DE 2013

APOLO GIMÉNEZ

Apolo Giménez Garcia (Baza, Granada, 1937) ha dedicat una part molt important de la seva vida a ajudar a transformar Terrassa. A banda de la seva incansable activitat com a dirigent veïnal, cal ressaltar també la seva activitat política, participant activament en la lluita antifranquista a la ciutat des dels anys cinquanta del segle passat i essent present en tots els esdeveniments importants d'aquesta lluita. Cal assenyalar també la seva tasca sindical, al sindicat del metall de CCOO i al Comitè d'Empresa de la seva fàbrica, on desenvolupà una intensa tasca fins a la seva jubilació.

Edita: Ajuntament de Terrassa

Producció i maquetació: Servei de Comunicació

Documentació i perfil biogràfic: Enric Cama

Fotos: Arxiu personal de la família Apolo Giménez-Carmen Bellaescusa,
Ajuntament de Terrassa, Diari de Terrassa i Domènec Martínez

Dipòsit Legal: B. 22136-2013